

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

KLASA: 023-01/21-01/252
URBROJ: 514-07-02-01/01-21-02

Zagreb, 1. lipnja 2021.

ŽUPANIJAMA
GRADOVIMA
OPĆINAMA
svima putem županija

GRAD ZAGREB

PREDMETI: Konstituiranje predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – pitanja nespojivosti
-uputa, *dostavlja se* -

Nastavno na Uputu ovog Ministarstva KLASA: 023-01/21-01/252, URBROJ: 514-07-02-01/01-21-01 od 17. svibnja 2021. g. vezano uz konstituiranja predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a slijedom učestalih upita jedinica u svezi pitanja nespojivosti koja je potrebno razriješiti u kontekstu održavanja konstituirajuće sjednice, Ministarstva pravosuđa i uprave nastavno ukazuje svim jedinicama i njihovim stručnim službama i na određena pitanja koja se tiču nespojivosti dužnosti:

Zakonom o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21) u članku 78. propisane su dužnosti nespojive s dužnosti članova općinskih i gradskih vijeća te županijskih skupština.

U praksi su najčešći slučajevi nespojivosti vezani uz dužnosti koje su u vezi s jedinicom lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave – da je izabrani član predstavničkog tijela ujedno, izabran i na dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, odnosno njihovog zamjenika, da je član predstavničko tijela istovremeno i službenik u upravnom odjelu ili službi jedinice, član u upravnom tijelu trgovačkog društava u vlasništvu jedinice te ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.

U odnosu na navedene situacije, člankom 78. Zakona o lokalnim izborima propisano je da član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može istovremeno biti: pročelnik, službenik i namještenik u upravnom odjelu

m92b4_5aREecDf1xbR7AeQ

ili službi iste jedinice, član upravnih tijela trgovačkih društava u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela te ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.

Slijedom navedene zakonske odredbe, Ministarstvo ističe sljedeće.

Vezano uz pitanje nespojivosti glede službeničkog radnog mjesta, smisao istaknute zakonske odredbe je da vijećnik ne može biti pročelnik, službenik i namještenik u upravnom odjelu ili službi iste jedinice, što znači da može biti službenik druge jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, glede nespojivosti vezano za trgovačka društva, suština istaknute zakonske odredbe je da se predmetna nespojivost ne odnosi na trgovačka društva u kojima jedinica ima manjinski udio, već samo na trgovačka društva u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela.

Nastavno, posebnu pozornost treba imati u odnosu na istovremeno obnašanje dužnosti člana predstavničkog tijela i dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovog zamjenika.

U članku 89. stavku 1. Zakona o lokalnim izborima propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici za vrijeme obnašanja dužnosti ne mogu biti članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a župan i njegovi zamjenici za vrijeme obnašanja dužnosti ne mogu biti članovi predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave.

Sukladno navedenom, članovi općinskih i gradskih vijeća ne mogu istovremeno obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, dok s druge strane, članovi županijskih skupština ne mogu istovremeno obnašati dužnost župana i njegovih zamjenika, ali mogu istovremeno obnašati dužnost općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika.

Drugim riječima, općinski načelnici i gradonačelnici mogu biti članovi županijske skupštine, dok župan i njegovi zamjenici ne mogu biti članovi niti jednog predstavničkog tijela.

Dakle, ukoliko je osoba istovremeno izabrana na dužnost člana županijske skupštine te dužnost općinskog načelnika ili gradonačelnika, odnosno zamjenika općinskog načelnika ili zamjenika gradonačelnika, ne radi se o nespojivim dužnostima te ta osoba može sudjelovati u radu županijske skupštine. U ostalim situacijama, odnosno kombinacijama izbora na nespojivu dužnost mandat u predstavničkom tijelu će mirovati po sili zakona.

Nadalje, vezano uz pitanje mirovanja mandata koje je propisano člankom 79. Zakona o lokalnim izborima, Ministarstvo ističe sljedeće:

Ako je za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave izabrana osoba koja obnaša neku od nespojivih dužnosti dužna je do dana konstituiranja predstavničkog tijela o obnašanju nespojive dužnosti, odnosno prihvaćanju dužnosti člana predstavničkog tijela obavijestiti upravno tijelo jedinice nadležno za poslove predstavničkog tijela.

Ako navedena obavijest ne bude dostavljena u propisanom roku, vijećnički mandat miruje po sili zakona.

U odnosu na navedeno naglašava se da do dana održavanja konstituirajuće sjednice, situacija u pogledu vijećničkog mandata vijećnika koji u trenutku izbora obnaša neku nespojivu dužnost mora biti jasna – da li će izabrani vijećnik obnašati nespojivu dužnost (temeljem čega mu mandat u predstavničkom tijelu miruje) ili prihvaća obnašanje vijećničke dužnost što znači da može sudjelovati u radu i odlučivanju na konstituirajućoj sjednici. U protivnome, tj. ako se vijećnik nije očitovao smatra se da mu mandat miruje po sili zakona.

U vezi s mirovanjem mandata po sili zakona, dodatno se ukazuje da ukoliko je općinski načelnik, gradonačelnik, župan ili njihov zamjenik izabran u općinsko tj. gradsko vijeće, odnosno ako su župan ili njegovi zamjenici izabrani u županijsku skupštinu, mandat u predstavničkom tijelu im temeljem članka 90. stavka 4. Zakona o lokalnim izborima miruje po sili zakon.

Što se tiče mirovanja mandata iz osobnih razloga, ukazujemo da je isto moguće tražiti i prije konstituirajuće sjednice.

Naime, član predstavničkog tijela može raspolagati svojim mandatom od trenutka izbora – on slobodno disponira svojim mandatom, što znači da u svakom trenutku može staviti mandat u mirovanje iz osobnih razloga, kao i podnijeti ostavku.

Sukladno članku 79. stavku 7. Zakona o lokalnim izborima član predstavničkog tijela ima pravo staviti svoj mandat u mirovanje iz osobnih razloga, podnošenjem pisanog zahtjeva predsjedniku predstavničkog tijela. Mirovanje mandata iz osobnih razloga počinje teći od dana dostave pisanog zahtjeva sukladno pravilima o dostavi propisanim Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) i ne može trajati kraće od šest mjeseci.

Nadalje, kao posebno bitno se ističe da na konstituirajućoj sjednici umjesto člana predstavničkog tijela koji je stavio mandat u mirovanje, pravo sudjelovanja i odlučivanja ima zamjenik tog člana određen sukladno zakonu. Isto je izrijekom propisano u članku 79. stavku 10. Zakona o lokalnim izborima.

Znači, ako je vijećniku koji je mandat stavio u mirovanje ili mu mandat miruje po sili zakona, određen zamjenik sukladno odredbama članka 81. Zakona o lokalnim izborima taj zamjenik ima pravo sudjelovanja i odlučivanja na konstituirajućoj sjednici.

Slijedom spomenutog članka 81. Zakona, člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i član kojem mandat miruje, a određuje ga politička stranka koja je bila predlagatelj kandidacijske liste.

Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi dvije ili više političkih stranaka zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i član kojem mandat miruje, a određuju ga političke stranke sukladno sporazumu, odnosno ako sporazum nije zaključen, određuju ga dogovorno, a ako ne postignu dogovor, zamjenjuje ga prvi sljedeći neizabrani kandidat s liste. O sklopljenom sporazumu kao i postignutom dogovoru političke stranke dužne su obavijestiti nadležno upravno tijelo jedinice.

Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi grupe birača zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s liste.

Slijedom svega navedenog, Ministarstvo pravosuđa i uprave ukazuje da je potrebno voditi računa o svemu istaknutom kako bi postupak konstituiranja predstavničkih tijela bio proveden u skladu sa zakonom i općim aktima jedinice.

I ovom prilikom ponavljamo da se mole sve jedinice da po konstituiranju predstavničkog tijela, najkasnije u roku od 8 dana od dana konstituiranja, dostave izravno ovom Ministarstvu zapisnik s konstituirajuće sjednice.

Napominjemo da nije potrebno dostavljati izvješće mandatnog povjerenstva o mandatima članova predstavničkog tijela, kao niti odluke o izboru predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela, već jedino zapisnik kako bi Ministarstvo imalo saznanja da je predstavničko tijelo konstituirano.

Kao što je ranije navedeno, molimo da zapisnici budu dostavljeno isključivo elektroničkim putem na adresu: politickisustav.uprava@mpu.hr pozivom na Klasu i Urbroj ovog dopisa.

m92b4_5aREecDf1xbR7AeQ